

Mától a Pável Ágoston Szabadegyetemen: Körkép a magyar drámairodalomról

Negyedik évadját indítja ma útjára a TIT és az MMIK Pável Ágoston Szabadegyetemének Korunk Magyar Irodalma című kurzusa. Az elmúlt években megtartott sorozatok kronológiai áttekintést adtak az 1945 után kibontakozó irodalomról, az adott történelmi események társadalmi, gazdasági és ideológiai változásainak elemzése mellett, majd az irodalomelmélet és az esztétika legújabb eredményeiről, irányzatairól kaptak a hallgatók átfogó képet, s betekintést a kutatómunkák munkájába. Ezt követően költészetünkről következtet körkép, majd a prózairodalom kiemelkedő alakjai, alkotásai kaptak helyet.

A ma, november 13-án induló, s jövő év áprilisáig tartó sorozat a magyar drámairodalomról, 1945-től napjainkig kíván körképet adni. Az elmúlt 40 év kiemelkedő drámaíróinak munkássága mellett a színházművészet fontosabb kérdéseiről is hallhatunk az érdeklődők, akik az elméleti ismereteket színházi élménnyel is gazdagítani tudják.

Az előadásokat a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ konferenciatermében tartják kiváló szakemberek. A tematikában szerepel műfajelméleti és esztétikai bevezető, 40 év magyar drámája színházainkban, Sarkadi Imre, Csúrka István, Szakonji Károly, Örkény István munkássága, az erdélyi drámaírók bemutatása, a drámaíró Illyés Gyula és Németh László, valamint az új drámaíró nemzedék (Bereményi Géza, Nadas Péter, Korniss Mihály, Spiró György, Schwajda György) bemutatása. Az előadók között hallhatjuk Balassa Pé-

tert, Czimer Józsefet, Tarján Tamást, Bécsey Tamást, Láng Gusztávot és Czine Mihályt.

A drámatörténeti, esztétikai szabadegyetem előadásaihoz színházi programok is csatlakoznak. Így Császár István: Hangrobbanás és Vámos Miklós: A létra című darabja, a Ferrum Színpad előadásában, Kertész Akos: Névnep-já, Örkény István: Pesti a vérzivatarban című darabja, a pécsi Amatőr Színpadtól, Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér című műve a Veszprémi Petőfi Színházról, a drámaíró Illyés Gyulát Illyés Kinga előadóművész is bemutatja, s Schwajda György: A szent család című darabját a Ferrum Színpad adja elő.

A szabadegyetem hallgatói, s az érdeklődők számára a bemutatok után anketókat; szerveznek színházi szakemberek és művészek részvételével Amíg a drámából színházi előadás lesz címmel. Az anketókat Benke Éva főiskolai docens vezeti.

Az idei sorozatra eddig több mint százán jelentek meg, de hiányolják az irodalmat tanító pedagógusokat. A TIT központ módszertani osztálya az idei kurzust figyeli, hogy a hallgatók és a látottak hatékonyságát felmérje és elemezze hasonló sorozatok elkészítésénél.

A kurzus anyagát egyébként: A magyar irodalom története 1945-75. című, négy kötetre tervezett kézikönyv alapján állították össze, s folytatják a jövőben a hazai és a határokon kívüli magyar irodalom feldolgozását a köteteket szerkesztő és író tudósok, irodalomtörténészek közreműködésével. (szakály)

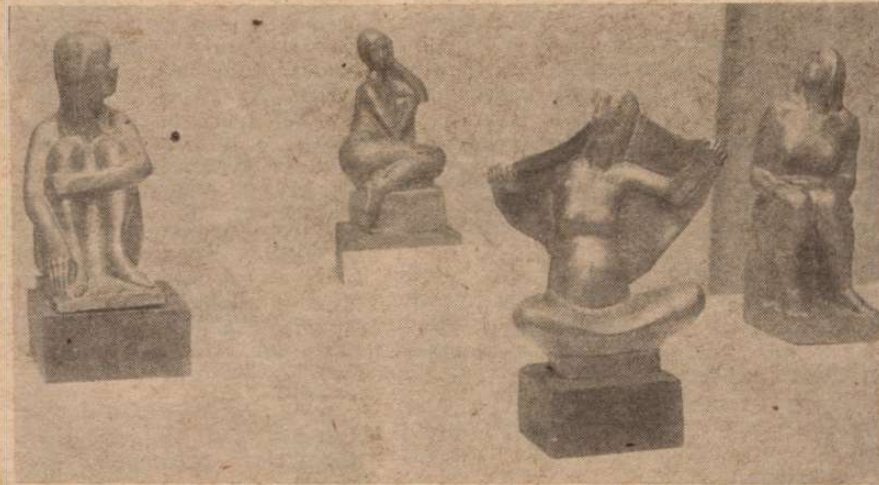
Rangos helyen, rangos kiállítás Szobrok és festmények Sárváron

Sárváron egyre inkább rang kiállítani, jegyezte meg egyik képzőművész barátom a minap. A Sylvester könyvtár kiállítóhelyiségei ezúttal két fiatal művész: Sulyok József szobrász és Simon János festő alkotásainak adtak helyet. A boltíves, középkori hangulatot árasztó termek megteltek melegséggel is. Amikor pedig elérkezett a megnyitás pillanata, kellemes és jó érzés volt tudomásul venni, hogy nemcsak a közvetlen barátok, ismerősök tisztelegnek meg a kiállítókat. Számos szombathelyi és Sárvár környéki vendége is volt ennek az eseménynek.

Ez két dolgot is bizonyít. Egyrészt, hogy a művelődési központ kiállításai — hat év óta rendszeres! — csakugyan vonzóak, ismeretterjesztő tevékenységként is igen eredményesek, másrészt: növekszik azok száma, akik nagy érdeklődéssel vannak a képzőművészet iránt. E kettő persze szoro-

Kiss Sándor Munkácsy-díjas szobrász nyitotta meg a kiállítást.

Sulyok József néhány nőportréja — olomban.

Simon János: A festő.

Radnóti-vándorgyűlés

Radnóti Miklós születésének 75. évfordulója alkalmából vándorgyűlést rendez november 16. és 18. között Győrött, a Szechenyi Művelődési Központban a Magyar Tudományos Akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Írók Szövetsége. Az első napon a mártírhalált halt költő kései lírájáról jellemző poetikai változatról és létszámleletről hangzik el referátum, s neves irodalomtörténészek elemzik Radnóti Miklós több versét. A második napon Radnóti prózáját, mű-

fordítói munkásságát mutatják be a szakemberek, s előadások hangzanak el a költő irodalomszemléletéről, a Radnóti-kutatások legújabb eredményeiről. Ugyanezen a napon délután a vándorgyűlés résztvevői megkoszorúzzák az abdai Radnóti-emlékművet.

A szakmai konferencia befejező részében irodalomtörténészek referálnak a XX. századi lírában tapasztalható újító törekvésekről, az avantgarde dráma műfajairól, a magyar irodalmi avantgarde utóvédharcairól, valamint az avantgarde és a klasszicizmus kapcsolatáról.

san összefügg. A magam részéről azt is hozzátenném: a sárváriak kiállítótere önmagában is hozzájárul ehhez, a Nádasy-vár alkalmas arra, hogy ilyenkor is vonzza a közönséget.

E mostani rendezvény nyitányát emelte a megnyitót; Kiss Sándor személye is. A Munkácsy-díjas szobrászművész — ezt nem is titkolta — többet akart mondani annál, mint amit úgyis lát a közönség. Nevezetesen azt a tényt, hogy a két kiállító egyúttal pedagógus is. Saját belső gazdagodáson kívül nem sokat hoz, hanem inkább visz mindketőjüköt a művészkedés, mert rengeteg időt, anyagi áldozatot is követel. Kitaró munkával, csodakereséssel, a saját stílus kialakításának önszorgatásával naponta megoldognak azért, hogy eljussanak valahova. A szobrásznál majdnem olyan ez, mint az igazi aranycsinálás kéje — fogalmazta meg. A festőnél a színek és festékek egymáshatása ad komoly leckét. Mindez szemlelmi képzés nélkül elképzelhetetlen. Ezt pedig esetünkben a napi munkán túl kell vállalnia mindkettőnek. Ők vállalják, mert tudják, hogy ez egyúttal szellemi gazdagodást jelent. És nemcsak számukra, hanem a

hallgatókéra is, akiket hivatásuk, sőt az egész társadalomára is. S vajon, ki figyel erre? — tette fel a kérdést Kiss Sándor.

Melegen ajánlotta a városnak — Sárvárral együtt persze minden városnak, amely mecénása a művészeknek —, hogy a szűkebb lehetőségek közepette is találjanak módot a művészet pártolására. Apránként vásárolják meg, gyűjtsék egybe a kortárs képzőművészet legjavát, amely alkalmas a bemutatásra, s egyben az ismeretterjesztésre is.

A két kiállító közül egyikük, Simon János sárvári. Itt született, itt járt középiskolába, majd a Pécsen szerzett rajztanári diplomával ide tért vissza tanítani. Közben elvégezte a képzőművészeti főiskolát is. A negyvenéves művész tehetségéhez nem fér kétség. Művészi felfogása letisztult, világos és egyértelmű, ugyanakkor problémákkal hadakozó. Hangsúlyosan törekszik az igazság megfogalmazására. Most látható képei már arról is árulkodnak, hogy közel a szakmai bizottsághoz, ami egyúttal fokozza erejét. Akik ismerik korábbi munkásságát, ismerhetik szívósságát és szorgalmát is. Nyugtalan kereséssel dolgozik, találja meg té-

maít, amelyek egyre gazdagabban jelennek meg vásznain. Nemcsak az esetkezelést tanulja meg, de a színek harmóniája is mindinkább kezébe simul. Egyik másik képén azonban felfedezhető némi bizonytalanság is — éppen a színek egyeztetése körül. A Vasi Műhely számos kiállítása is talán még nehezebbek, mint a festészetnél. A kiállításon látható szobrok, falfaragások, érmék műfaji sokszínűsége szintén a tehetségre utal. Meghökkenítő formai megoldásokkal ugyan nem találkozunk, inkább a hagyományos mintázás nyomai fedezhetők fel alkotásain. Ugyanakkor az aprólékos, finom befejező munkák, felületkezelések fokozzák a szobrok értékét, élménységét. Lendület, mozgás jellemzi figuráit, amelyek filozófiai tartalmat hordoznak, gondolatokat ébresztenek. A belső

ragikum, a szorongás közvetítő, a nősról igen mély megfogalmazásai az asszonyportrék, amelyek ugyanakkor magy életszeretetet is tükröznek. (Sulyoktól tudom, hogy az anyagmintázás után a szoboröntést is maga végzi, mégpedig elképesztő módon, egy közönséges gáztűzhelyen. Olomból önti ki figuráit, amelyeket sajátos felületkezeléssel tesz bronzszerűvé. Ha van tükör ezeknek a szobroknak, valahol itt keresendő.)

Sulyok József a szomszédos Veszprém megyéből került Vasba miután elvégezte a tanárképzőt, majd a képzőművészeti főiskola rendkívüli rajztanárképző tagozatát. Tíz évig falun tanított, jelenleg a szombathelyi tanárképző adjunktusa. Tagja a Vasi Műhelynek és a Velei Nép művészeti Stúdióknak. Sárvári bemutatkozása jelentős lépés a művész életében és munkásságában egyaránt. Innen már csak felfelé szabad tornie.

A kiállítást szíves figyelmébe ajánljuk a sárváriaknak, és mindazoknak, akik útbefektet és patinás kisváros művelődési központját.

Pósfai János

Fotó: Kaczmarek Zoltán

Bolgár divatbemutató

A Magyar Divat Intézet székházában hétfőn a bolgár Rilla Ruházati Kombínát felvonultatta 1985/86. évi őszi-téli divatkollekciónak.

A divatbemutató segítségével is bővíteni akarják a magyar-bolgár könnyűipari együttműködést. Az MDI koordinálásában jelenleg

mintegy 15 magyar könnyűipari vállalat — köztük a Vörös Október Férfiruhagyár, a Május 1. Ruhagyár, a Budapesti Finomkötőárnyaggyár — és ugyanennyi bolgár cég működik együtt. Elsősorban szakembercserével igyekeznek kicserélni legjobb tapasztalataikat.

Rádió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20 Társalgó. — 9.44 Muzsika Zsuzsika meséi. — 10.05 Diákféltő. — 10.35 Muzsikáról gyermekeknek. — 10.50 Zenekari muzsika. — 11.40 Az élet komédiái 8. — 12.45 A Rádió Dal-színháza. — 13.19 Kamarazene. — 14.10 Magyarán szólva. — 14.30 Dzsesszmelodiók. — 15.00 Elő világirodalom. — 15.20 A magyar népdal hete. — 15.40 Vonósnyesek. — 16.05 Gyermekműsor. — 17.00 Világablak. — 17.45 A Szabó család. — 19.15 Gondolat. — 20.00 Operaárnyak. — 20.40 A magyar népdal hete. — 21.30 Munkások '84. 5. — 22.20 Tíz perc külpolitika. — 22.30 Perényi Eszter hegédül. — kb. 23.30 Operakettősök. — 0.10 Tánccalok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.08 Slágerműzeum. — 8.50 Tíz perc külpolitika. — 9.05 Nap-

közben. — 12.10 Fúvószena. — 12.30 Cigánydalok. — 13.05 Pop-hullám. — 14.00 A magyar népdal hete. — 14.40 Beszélgetés idegen szavakról. — 15.05 Operettek. — 15.20 Könyvről — könyvről. — 15.30 Csúsforgalom. — 17.30 Tini-tonik. — 18.30 Táncházi muzsika. — 19.05 Csak fiataloknak! — 20.00 Vidám népmesék. — 20.22 Dél-amerikai melodiók. — 21.05 Sinkovits Imre legkedvesebb verseiből. — 21.29 Melis György énekel. — 22.20 Zeneközben. — 24.00 Éjféltől — hajnalig.

GYÖRI RÁDIÓ

17.00 Hírek. — 17.05 A 100 Folk Celsius felvételeiből. — 17.20 Fogadóóra. — 17.40 Dal-lamkóktól. — 17.55 Reklám. — 18.00—18.30 Nyugat-dunántúli Krónika. Esti muzsika.

Televízió

BUDAPEST

8.10 Tévétorna. — 8.15 Iskola-tévé. Deltáska. — 8.35 Magyar irodalom (alsó tagozat). — 9.05 Orosz nyelv kisciknek 7.

Mai műsor

9.15 Könyvtárcsere. 2. o. — 9.30 Elő múzeum. — 9.50 Parasztok, ism. — 10.40 Híres spányol operacékek. ism. — 11.25 Képzőművészet. — 15.00 Iskola-televízió. Kémia. — 15.35 Barangolás a szerkesztben II. 7. o. — 16.20 Most mit tegyünk? 5-8. o. — 16.35 Hírek. — 16.40 A rövidfilmstúdiók műhelyéből. — 17.30 Mi legyek? III. — 18.05 Kakukkfióka. — 18.45 Képzőművészet. — 18.50 Mini Stúdió '84. — 19.10 Tévétorna. — 19.15 Esti mese. — 19.30 TV-híradó. — 20.00 Különös házasság. Tévéfilm. IV/1. — 21.35 Stúdió '84. — 22.35 TV-híradó.

2. MŰSOR

18.15 Képzőművészet. — 18.20 Yxilon show. NSZK bábműsor. — 18.50 Hasznos mulatságok. ism. — 19.25 Egy hang és néhány maszki. ism. — 20.00 Két ka-

landtábor. — 21.00 TV-híradó. — 21.30 Autó-motor sport. — 21.50 Kínai tájak és emberek ism. — 22.25 Képzőművészet.

JUGOSLÁV MŰSOR

16.40 Videodalok. — 16.50 Nagy-Britannia. — Művelődési adás. — 17.00 Magyar nyelvű TV-napló. — 17.20 Mezőpataji régi kultúrái. — 17.40 Hírek. — 17.45 Mit tudnak a gyerekek a szülőföldről. — 18.15 TV-naptár. — 18.45 Zene fiataloknak. — 19.15 Rajzfilm. — 19.21 Reklám. — 19.27 Ma este. — 19.30 TV-napló. — 19.55 Reklám. — 20.00 Párbeszéd. — 20.45 Lottóhúzás. — 20.50 Reklám. — 20.55 Alfred Hitchcock filmjei: Csallódi öszezsküvés. Amerikai jótékfilm. — 22.35 TV-napló.

OSZTRÁK MŰSOR

9.00 Hírek. — 9.05 A mi vilá-gunk. Az orr. — 9.30 Angol nyelvlecke. ism. — 10.00 Iskola-televízió. — 10.30 Kórház a város szélén. ism. — 11.20 Hét-

16 esti sport. — 12.15 Vasárnap-i osztrák képek a burgenlandi körzeti stúdióból. ism. — 12.40 Schilling. ism. — 13.00 Hírek. — 17.00 Hírek. — 17.05 A mi vilá-gunk. ism. — 18.00 Holmes és Yoyo. — 18.30 MI — Családi magazin. — 19.00 Auszria — ma. — 19.30 TV-híradó. — 20.15 Bel-földi riport. — 21.15 Róma. Termi-ni pályaudvar. Olasz film. (1953.) — 22.40 Hírek.

2. MŰSOR

17.30 Orientáció. — 18.00 Osztrák képek. — 18.30 Kung Fu. Tévéfilmsorozat. — 19.30 TV-híradó. — 20.15 Dallas. Tévé-filmsorozat. — 21.00 Csúfondár-roskodók. — 21.15 TV-híradó. — 21.45 Kettes klub. Hírek.

Mozi

Savaria: Twist Olivér 4. 6. 8. — Mini: Twist Olivér 10. Háború és béke II. 5. 7.